

България нѣмаше никаквѣ политическа звѣздѣ; разны мъжди ви свѣтила блудящи ся появявахї и исчезвахї. Дойде войната; та галванизира сърдцата на всички, управи погледытѣ на всички възь единъ странѣ. Сетината на войнитѣ създаде едно положение нѣкакъ си по-мрачкаво, но не и съвсѣмъ вѣчъ помрачало. Повдигнатый въпростъ ся посмутолеви, распокожса ся народнотоши тѣло; но и прѣзъ нападнатый мракъ какъ ся провиждаше на далечнѣйшъ зарево на бѫдуще разсъвиуванье — **на пълно освобождение и обединение.** На българитѣ, и то на единъ часть само, ся прѣдостави да може да лѣже очитѣ си съ по-самостоятелно положение, даде имъ ся да си изберйтѣ Князъ, и тѣ пристанихї къмъ това, съ въсхищението и съ ентузиазъмъ го избрахї. Избравши тѣ гы блазняше, а и цѣлъ народъ сподѣляше тѣзи отрадни мысъль, че ако не друго, а то съ единъ политическъ, пѫтеводищъ звѣздѣ ще ся сдобые нашето отечество; но колко излѣганы останахмы! Отъ тамъ дѣто очаквахмы сълице да ны огрѣе, отъ тамъ ны слана ослани и прѣгори ны. Не звѣздѣ политическѣ, не звѣздѣ свѣтлѣ, пѫтеводищѣ, — звѣздѣ лжовиа, звѣзда мрѣтвешка, сияние гробно изгрѣя за насъ нашъ Избранникъ, та ны замами и къмъ погубель води. Ни три години той непотрая да ии прѣдвозжа въ пѫть на нашето прѣдназначеніе, а дойде съ прѣвратъта та ны прѣхлупи и ный отведиъ ся намѣрихмы въ тѣмѣ най гжетѣ, въ мракъ непроницаемъ; побѣрка пѫть на цѣлый вародъ и спрѣ го, цѣлый народъ е днесъ въ неизвѣстностъ. Таквозъ е за сега положенето ны. А да познава човѣкъ положенето си не ще да каже че е пессимистъ и пессимистски мысли, нито ще каже че трѣбва да ся отчайва, да ся отказва да не работи за отстранение на злото, кое то е сполѣтѣло народътъ му.

— Освобождението ви и обединението ви е въ ваши рѣцѣ: рѣцѣтѣ ви сѫ развѣрзани; грѣхъ ви на душитѣ ако не работите за него.

— Позволѣте ми да прѣставїмъ мысъльтѣ по-рельефно. Войната ни развѣрза рѣцѣтѣ, а прѣвратътъ ни прѣвѣрза очитѣ; това неможете отказа че е вѣрно. Сега опрѣдѣлѣте вы самы, на споредъ положенето ни, на кои органи свободата бѣла бы по-изгодна и на кои ограничението по-вредително.

— Споредъ мене, прѣвратътъ едва ли може да прѣче на обединението и пълното ви освобождение, напротивъ,